

Zestig minuten per dag

Over zin en onzin, wenselijkheid en noodzakelijkheid van cultuurprogramma's op de openbare televisie is in Vlaanderen al veel inkt gevloeid – onlangs nog was er een uitgebreide discussie rond een nieuw boekenprogramma. Eric de Kuyper levert een bijdrage tot het debat vanuit zijn kijkzetel thuis, in Duitsland.

Eén uur nagenoeg perfecte televisie per dag, kan dat? Tussen 19 en 20 uur kijk ik – als ik thuis ben – naar 3Sat. Mijn schotelantenne beperkt zich (?) tot een hele resem Duitse en Turkse zenders. Maar 3Sat, een reclamevrije televisiezender die sinds 1984 bestaat en door de Duitse ARD en ZDF, het Oostenrijkse ORF en het Zwitserse Schweizer Fernsehen wordt mogelijk gemaakt, volstaat voor mij.

Om 19 uur is er het journaal van het ZDF. Twintig minuten duurt het, sport en weerberichten inclusief. Binnen- en buitenlands nieuws worden behoorlijk gedoseerd en er is niet te veel gedoe met correspondenten. Ook het zogezegd gemengde nieuws wordt strak in banen gehouden.

Om 20 uur volgt dan het ARD-journaal. Dat is nog beknopter. Nauwelijks een kwartier duurt het, en soms met meer onderwerpen dan het journaal van het tweede net. De anchorman of -woman is nog een echte journalist(e) die degelijk en op ouderwetse wijze van het blad afleest; het is de formule van de 'korte pijn'. Ik hou daar wel van: naar het nieuws kijk je nu eenmaal niet voor je plezier of voor de gemakkelijke sensatie, maar voor de informatie.

Ik heb het afgeleerd om in Nederland, Frankrijk, België-Noord of België-Zuid naar

het nieuws te kijken wanneer ik er vertoef. Het pseudo-ernstige populisme deprimeert mij. Gedurende veertig minuten of meer heb ik het gevoel niet naar informatie te kijken, maar naar een programma over 'la France profonde', of de equivalenten hiervan voor Nederland en België. Kan dat gezwam werkelijk voor journaal doorgaan?

Maar ik wilde het hier niet over politieke informatie hebben, wel over cultuur op de televisie.

Feuilleton

Op 3Sat heb je dagelijks – behalve op zaterdag en zondag – tussen beide journaals een cultuurmagazine, dat eenvoudigweg Kulturzeit heet. Veertig minuten informatie over kunst en cultuur. Zonder onderbreking tijdens de vakantiemaanden, want dan is er niet minder te doen op cultureel vlak.

Kulturzeit bestaat nu zo een jaar of twaalf, meen ik. Het zal tijdens al die jaren niet zo veel zijn veranderd, want nu pas werd het studiodector gewijzigd: een afschuwelijk ontwerp werd ingeruild voor iets wat nauwelijks beter is. Ach, wat toch voor televisiedesign kan doorgaan! De presentatoren zijn afwisselend Duits, Zwitsers of Oostenrijks. Hun uitstraling wisselt, maar allen weten ze waarover ze het hebben. Ook zijn

BIJ KULTURZEIT KRIJG JE NIET DE INDRUK DAT 'KUNST EN CULTUUR' JE IN DE STROT WORDEN GEDUWD. KUNST EN CULTUUR DIENEN NIET AAN DE KIJKER VERKOCHT.

ze niet bang eigen meningen of persoonlijke nuances aan te brengen. De naar mijn oordeel topmoderator, Gert Scobel, presenteerde met een soort humor die vaak aan het politieke cabaret grensde. Jammer genoeg werd hij weggepromoveerd of vond hij het prettig om na zoveel jaren eens iets anders te doen. Maar ook hij presenteerde het programma op een bescheiden manier: bij Kulturzeit gaat het immers om de cultuur en niet om de presentatie.

Ik kijk nu al meer dan acht jaar en het programma blijft me verbazen. Nochtans is de 'formule' eenvoudig. Per uitzending zijn er vier à vijf onderwerpen, die nooit langer dan tien minuten duren. Het zijn goed verzorgde kleine filmpjes, waarvan het commentaar steeds door de filmmakers zelf wordt geschreven. Tussendoor zijn er twee vaste rubrieken met, als flits, de culturele informatie van de dag en de zogenaamde 'tips'.